

DE GEKTE IN NOORD-NEDERLAND

Wie als natuurliefhebber denkt aan Noord-Nederland heeft uiteraard het beeld van de Waddenzee voor ogen, het grootste Nederlandse natuurgebied, dat door de aanwijzing als natuurmonument een zeer strikte bescherming geniet. Niets is echter minder waar. Wie schrok niet van de massale zeehondensterfte op het einde van de jaren tachtig van de vorige eeuw en opnieuw recentelijk in 2002, waarbij ternauwernood kon worden voorkomen dat deze soort door een virusziekte in Nederland zou uitsterven? Maar weet u ook nog hoe lang het duurde voordat die oorzaak van de sterfte was vastgesteld? Wie herinnert zich niet de negatieve invloed van de mechanische kokkelvisserij op het voedselaanbod van Eidereenden en Scholeksters? En weet u ook nog hoe intensief het onderzoek was voordat de overheid kon worden overtuigd van een relatie tussen beide processen? Wat te denken over de naar het lijkt eeuwigdurende discussie over de gevolgen van gaswinning in het gebied? De reeds geconstateerde bodemdalingen en aardbevingen zijn een direct gevolg van die winning, maar wat voor effect heeft een dalende zeebodem op het ecosysteem?

Inmiddels wordt Groningen goed door elkaar geschud en niet alleen in Slochteren. Woningen vertonen scheuren, de bodem verzakt, de waterhuishouding wordt ontregeld. Daarmee heeft Groningen jaarlijks meer aardbevingsschade dan Limburg. De politiek eist onderzoek op onderzoek (liefst op het hoogste niveau én met second opinion), maar is ondertussen zeer content dat er geen beslissingen genomen behoeven te worden ten nadele van de in ons land zo heilige economie.

Hoe doortastender is de noordelijke politicus bij het nemen van simpele beslissingen over individuele soorten? De provincie Groningen gaat de bestrijding van Jacobskruiskruid verplichten omdat deze plant dodelijk is voor het vee wanneer ze wordt opgegeten. Blijkbaar zijn de Groningse koeien minder intelligent dan hun armere soortgenoten op Koningssteen, waar de plant door de Galloway-runderen bij het grazen wordt gemeden. De trillingen in de Groningse bodem hebben mogelijk ook hun weerslag op de buurprovincie waar het rapen van kievitseieren maar niet verboden schijnt te kunnen worden, al zit men inmiddels op een maximum van vijftien eieren per persoon per jaar (omgerekend over het aantal Friezen echter altijd nog een dikke negen miljoen!). De zeventig in Nederland overwinterende Dwergganzen zijn niet meer welkom in Anjum, waar genetisch vervuilde dieren zijn geconstateerd die door jagers (een knappe kop die de dieren herkent) tot voor kort mochten worden afgeschoten. In alle noordelijke

provincies brengen Kraaien en Vossen zoveel schade toe dat de aanvragen voor afschotvergunningen de pan uit rijzen. De meeste worden klakkeloos (zonder enige bewijsvoering) gehonoreerd, waarbij de resultaten van onderzoek zonder schroom door alleswetende politici terzijde worden geschoven. Niet onbelangrijk daarbij is de achterliggende lobby. Het lijkt erop dat beslissingen alleen worden genomen om bepaalde bevolkingsgroepen tevreden te stellen. En dan blijkt de politiek ineens helemaal niet gevoelig te zijn voor wetenschappelijk vastgestelde feiten.

Hoe anders gaan de zuiderlingen met de soorten om. Omdat we ons realiseren dat Limburg in ons land een bijzondere geografische positie inneemt, en dat we daaruit voortvloeiend speciale verantwoordelijkheid dragen voor een groot aantal bedreigde planten en dieren, wordt met overheidssteun door diverse provinciale organisaties intensief samengewerkt teneinde die soorten voor Nederland te behouden. Goede voorbeelden zijn de beschermings-

maatregelen gericht op de Hamster, Geelbuikvuurpad, Ingekorven vleermuis, Herfstschroeforchis, Rosse sprinkhaan, Muurhagedis, Grutto, enzovoort. Je kunt in deze met recht spreken van een trekkersrol met voorbeeldfunctie. Daar komt bij dat alle projecten op een wetenschappelijke manier worden begeleid en dat de resultaten van het onderzoek serieus worden genomen. Bij ons wordt gelukkig het Jacobskruiskruid nog steeds verorberd door de rupsen van de Sint Jacobsvlinder, zoals dat in een goed ecosysteem gebruikelijk is.

Hoe vreemd dan ook het krantenbericht van 27 augustus jl. waarin melding wordt gemaakt dat de onaantastbare positie van de natuur in Limburg zijn langste tijd heeft gehad. De verantwoordelijke gedeputeerde wenst meer ruimte te geven aan economische en toeristische ontwikkelingen. De realisering van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Provinciale Ecologische Structuur (PES) lijkt daarmee verder weg dan ooit. De politiek zet een nieuwe ontwikkeling op de kaart die men zou kunnen omschrijven als 'hersnippering'. Terug naar af, maar dan de gekte nog wat verder doorgevoerd dan in Noord-Nederland. En wie zit daar in deze overbevolkte regio met een afnemend inwoneraantal nou echt op te wachten? Toch niet de Limburgse dorps- en stadsbewoner, want die is blij met elk stukje groen waar hij even tot rust kan komen. Het wordt tijd dat alle mensen die de natuur een warm hart toedragen eens flink op de grond stampen. Ja, van mij mag de Limburgse bodem opnieuw gaan trillen.

A. Lenders